

Instytut Pamięci Narodowej - Archiwum

<https://archiwum.ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/37932,Sledztwa-IPN-dotyczace-przestepstw-i-zbrodni-popelnionych-w-czasie-stanu-wojenne.html>
05.04.2026, 16:21

Śledztwa IPN dotyczące przestępstw i zbrodni popełnionych w czasie stanu wojennego

Stan wojenny został zniesiony 22 lipca 1983 roku. Ale jego konsekwencje, także prawne, trwają. Prokuratorzy Głównej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu – IPN skierowali **81** aktów oskarżenia dotyczących czynów popełnionych w okresie stanu wojennego przeciwko **136** osobom.

Wielu z nich sądy jednak nie skazały, uznając, że część przestępstw jest przedawnionych, a niektórych sprawców objęła amnestia. Jeszcze inni – już nie żyją, a wielu przez lata skutecznie torpedowało próby wymierzenia im sprawiedliwości, choćby dostarczając zwolnienia lekarskie i nie stawiając się na rozprawy.

Przy okazji 35. rocznicy wprowadzenia stanu wojennego prezentujemy aktualny zestaw postępowań prowadzonych przez pion śledczy Instytutu Pamięci Narodowej. Najwięcej aktów oskarżenia – 28 – skierowali prokuratorzy gdańskiego IPN oraz wrocławskiego – 12 i szczecińskiego – 11. Skazanych zostało 36 osób.

Wśród skazanych (Wałbrzych) znaleźli się m.in. funkcjonariusz Służby Bezpieczeństwa Jerzy H., który znęcał się nad członkami „S” – bił ich, kopał, dusił, zakładając maskę przeciwgazową z zamkniętym dopływem powietrza, a nawet raził prądem.

Wyrok skazujący zapadł także w Koninie, gdzie czterech dawnych esbeków skazano m.in. za grożenie opozycjonistom pozbawieniem życia (z bronią palną), bicie, przykuwanie kajdankami do kaloryfera i „zmuszanie do stania bez odzieży w otwartym oknie przy kilkustopniowym mrozie”.

Szczegóły postępowań i orzeczenia sądów – poniżej.

PLIKI DO POBRANIA

[Akty oskarżenia w sprawach dotyczących stanu wojennego \(pdf, 477.52 KB\) 08.12.2016 08:00](#)
[„Należy osądzić dla historii”. Rozmowa z prok. Andrzejem Pozorskim, zastępcą prokuratora generalnego, dyrektorem GKŚZpNP IPN \(pdf, 2.03 MB\) 08.12.2016 11:04](#)